Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar - 89/14391

T.C. - 11.08.1989 Tarihli 20249 Sayılı Resmi Gazete - Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar - 89/14391

11.08.1989 Tarihli 20249 Sayılı Resmi Gazete

BAKANLAR KURULU KARARI

Karar No: 89/14391 **Tarih:** 07.08.1989

Ekli "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 7/8/1989 tarihli ve 55251 sayılı yazısı üzerine, 1567 sayılı Kanunun 6258 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/8/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

(Ek: RG-28.03.2006-26122)

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Amaç, konu, yetki ve saklı hükümler

Madde 1- Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizi temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu Karar ile tayin ve tespit edilmiştir. **(**

Değişik: RG-28.03.2006-26122) {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizi temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, prim tahsili suretiyle bedelsiz ithal izni vermeye, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu karar ile tayin ve tesbit edilmiştir. {end-tooltip}

Bu Kararın uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Bakanlıkça yönetmelik, tebliğ ve genelgeler yayımlanır. Bu Karara ve bu Kararın uygulanması amacıyla yayımlanacak yönetmelik, tebliğ ve genelgelere muhalefet, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile ek ve tadillerine muhalefet sayılır. **(Değişik: RG-23.02.2023-32113)**

Çeşitli kanunlar ve uluslararası anlaşmalarda yer alan özel hükümler saklıdır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Karar'ın uygulanmasında,

a) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını, **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** a) Bakanlık: Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakanlığı, {end-tooltip}

b) Türkiye'de yerleşik kişiler: Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişileri, **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** b) Türkiye'de yerleşik kişiler: yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahipleri dahil Türkiye'de ikametgah sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile yerleşmek niyetiyle bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak 6 aydan fazla oturanları, (Dışarda yerleşik kişilerden Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre bir sermaye tahsisi suretiyle Türkiye'de şube açmış olan veya bir şirkete katılmış veya şirket kurmuş gerçek ve tüzel kişiler yalnızca bu faaliyetleri dolayısıyla Türkiye'de yerleşik sayılırlar) {end-tooltip}

c) Dışarıda yerleşik kişiler: Türkiye'de yerleşik sayılmayan gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

d) Yolcu: Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye'ye girmek veya Türkiye'den çıkmak üzere Ticaret Bakanlığınca tesbit edilen giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri ifade eder. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

e) Türk parası: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre Türkiye'de tedavülde bulunan veya tedavülden kaldırılmış olsa bile değiştirme süresi dolmamış olan paraları ifade eder.
f) Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgeler: Türk parası ile ödemede bulunmayı sağlayan ticari ve adi senetler, kredi mektubu, kredi kartı, seyahat çekleri havale, mektup gibi her türlü belge ve vasıtaları ifade eder. **g) Efektif** : Banknot şeklindeki bütün yabancı ülkeler paralarını ifade eder.

h) Döviz (kambiyo): Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları ifade eder.
i) Menkul kıymetler: Sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve Yabancı Menkul Kıymetleri, (Menkul Kıymet Yatırım Fonu katılma belgesi bu Karar'ın uygulanmasında menkul kıymet olarak mütalaa olunur) ifade eder.

j) Kıymetli madenler: Her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu, **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

i) Standart işlenmemiş altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altını,

ii) Standart dışı işlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki altını,

iii) İşlenmiş altın: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş altını,

iv) Standart işlenmemiş gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

v) Standart dışı işlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki gümüşü,

vi) İşlenmiş gümüş: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş gümüşü,

vii) Standart işlenmemiş platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platini,

viii) Standart dışı işlenmemiş platin: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki platini,

ix) İşlenmiş platin: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş platini,

x) Standart işlenmemiş paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyumu,

xi) Standart dışı işlenmemiş paladyum: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyumu,

xii) İşlenmiş paladyum: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş paladyumu.

xiii) Basılı kıymetli maden: Erimiş kıymetli madenin belirli boyutlarda bir kalıba dökülmesi ve el veya baskı (pres) ile işaretlemelerin yapılması ya da düz bir kıymetli maden şeridinden belirli boyutlarda çıkarılan kıymetli maden şeritlerinin darp yöntemiyle işaretlenmesi yoluyla usul ve esasları Bakanlıkça belirlenecek şekil, ağırlık ve saflıklarda üretilen kıymetli madenleri, **(Ek: RG-23.02.2023-32113)**

xiv) Darphane üretimi kıymetli madenler: 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca Darphane tarafından basılan Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını ve Darphane tarafından üretilen diğer kıymetli madenleri, **(Ek: RG-23.02.2023-32113)**

xv) Çekili kıymetli maden: Kıymetli madenin çekilip ince bir şerit hâline getirilerek veya şeridin çeşitli şekil ve ağırlıklarda kesilmesi suretiyle oluşturulan herhangi bir saflık ayarını haiz kıymetli madenleri, **(Ek: RG-15.03.2025-32842)**

k) Kıymetli taşlar: Elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inciyi ifade eder.

l) Kıymetli eşya: Kıymetli madenler veya kıymetli taşlardan yapılmış ya da bunları içeren eşyaları ifade eder.

m) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve şubelerini ifade eder.

n) Banka: Türkiye’de faaliyette bulunan mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını, **(Değişik: RG-28.03.2006-26122)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** n) Banka: Bankalar Kanununa göre Türkiye'de faaliyette bulunan bankaları ifade eder. {end-tooltip}

p) Sermaye piyasası mevzuatı: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan diğer mevzuatı, **(Değişik: RG-03.07.2017-30113)**

r) PTT: Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş’yi, **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

s) Diğer sermaye piyasası araçları: Menkul Kıymetler dışında kalan ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen sermaye piyasası araçlarını ifade eder.

t)(Mülga: RG-31.08.2018-30521) {tooltip}{end-texte} **Eski hali; t) Müsteşarlık:** Hazine Müsteşarlığı’nı, {end-tooltip}

t) Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları: Kıymetli Madenler Borsaları ile ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyet izni alan yurt içinde ya da yurt dışında yerleşik tüzel kişileri,

u) Aracı kurum: Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde aracılık faaliyetinde bulunmak üzere Sermaye Piyasası Kurulu’ndan yetki belgesi almış kurumları, **(Değişik: RG-23.02.2023-32113)** {tooltip}{end-texte} “Maden” ibaresi “Madenler” şeklinde değiştirilmiştir. {end-tooltip}

v) Döviz geliri: İlgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirleri, **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

y) Kredi bakiyesi: Yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamını, **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

aa) Darphane: Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü, **(Ek: RG-23.02.2023-32113)**

bb) Rafineri: Bakanlıkça ilgili mevzuat çerçevesinde kıymetli maden rafinaj faaliyetinde bulunmak üzere faaliyet izni verilen tüzel kişileri,”

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Türk parası

Madde 3- a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurttan ihracı ve yurda ithali serbesttir. **(Değişik: RG-11.06.2015-29383)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurda ithali ile aşağıda belirlenen esaslar çerçevesinde ihracı serbesttir. i) Türkiye'de yerleşik kişiler ile, dışarıda yerleşik kişiler, bankalar vasıtasıyla yurtdışına serbestçe Türk parası gönderebilirler. ii) Yolcuların beraberlerinde ençok 5.000,- ABD Doları karşılığı Türk parasını yurtdışına çıkarmaları serbesttir. iii) Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgelerin ihracı serbesttir. {end-tooltip}

b) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de Türk parası ile ödeme, tahsilat ve tevdiatta bulunmaları serbesttir.

c) Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları karşılığını aşan Türk Lirası transferlerine ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

d) 185.000 TL'yi aşan Türk parasının yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. **(Ek: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** d) 25.000 TL'yi aşan Türk parasının yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. **(Ek: RG-11.06.2015-29383)** {end-tooltip}

Döviz

Madde 4-a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir. **(Değişik: RG-11.06.2015-29383)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** a) Türkiye 'ye döviz ithali serbesttir. {end-tooltip}

b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir. **(Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT ile kıymetli maden aracı kuruluşlarından döviz satın almaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar

vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir. {end-tooltip}

c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.

d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT ve kıymetli maden aracı kuruluşlarından döviz satın alabilirler. {end-tooltip}

e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurt dışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurt dışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir. **(Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. {end-tooltip}

Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşiti dövizi aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dahil) ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. **(Değişik: RG-11.06.2015-29383)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** f) Yolcular 5.000 ABD Doları veya eşitine kadar efektifi beraberlerinde yurtdışına çıkarabilirler. Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakta birlikte yurtdışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise görünmeyen işlemler çerçevesinde bankalardan döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5.000 ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektifi beraberlerinde yurtdışına serbestçe çıkarabilirler. {end-tooltip}

g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılamaz. **(Ek: RG-13.09.2018-30534)**

Döviz kurları

Madde 5- Yabancı paralar ve altının Türk parası karşısındaki değeri. Merkez Bankası'nca tesbit edilen usuller çerçevesinde belirlenir.

Döviz alım ve satımları işlem tarihinde geçerli kurlar üzerinden yapılır. 6 ncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.

Mahsup işlemleriyle ilgili döviz alım ve satım belgelerinin düzenlenmesinde işlem tarihindeki döviz alış kurları uygulanır.

Dövize ilişkin işlemler

MADDE 6 – (1) Bu Karar kapsamındaki dövize ilişkin işlemler Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. Merkez Bankası kendi işlemlerinde kullanacağı konvertibl dövizleri belirler. **(Değişik: RG-10.03.2009-27165)** {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali; MADDE 6 – (1)** Bu Karar kapsamındaki dövize ilişkin işlemler Merkez Bankasınca belirlenen konvertibl dövizler üzerinden Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. {end-tooltip}

(2) **(Mülga: RG-10.03.2009-27165)** (2) Konvertibl olmayan dövizlerin alış ve satışında uygulanacak esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

(3) PTT, yetkili müesseseler ve Borsa İstanbul A.Ş. bünyesindeki piyasalarda Borsa İstanbul A.Ş. ile ilgili mevzuat kapsamında olmak üzere kıymetli maden aracı kuruluşları efektif alım satımı yapabilirler. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

(4) Aracı kurumlar sadece sermaye piyasası faaliyetlerinin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olmak kaydıyla sadece hesap sahibi müşterileri ile döviz alım satımı yapabilirler.

(5) Bankalar, PTT, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar döviz mevcutlarını, Bakanlıkça belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına devrederler.

(6) Bankalar dövize ve kıymetli madenlere dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi yapabilirler.

(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlarca, dövize ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde

yapılır. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** (7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, dövize ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır. {end-tooltip}

(8) Bedel transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçların alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlar aracılığıyla yapılır. Ancak, Türkiye'deki yerleşik kişilere yönelik tanıtım, reklam ve pazarlama gibi faaliyetlerde bulunulmaması şartıyla, Türkiye'de yerleşik kişilerin tamamen kendi inisiyatifleri doğrultusunda, yurt dışında yerleşik fmansal kuruluşlar ile yaptıkları türev işlemlerin bankalar ve aracı kurumlar vasıtasıyla yapılması zorunlu olmamakla birlikte, söz konusu işlemlere ilişkin bedel transferlerinin bankalar aracılığıyla yapılması zorunludur. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** (8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır. {end-tooltip}

(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar haricindeki kişilerce bu işlemlere aracılık edilemez ve bu işlemler ile ilgili olarak yurt dışına transfer yapılamaz. Bu işlemlerin önlenmesi konusunda 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren bankalar ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun uyarınca faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Tedbirlerin alınması hususunda Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yetki alanları çerçevesinde uhdelerinde bulunan her türlü bilgiyi talepleri halinde birbirlerine doğrudan ya da oluşturulan sistem vasıtasıyla sağlar. Bu fıkra hükmüne aykırı işlemlerin tespit edilmesi halinde Bakanlığa bildirimde bulunulur. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** (9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir. **(Ek: RG-03.07.2017-30113)** {tooltip}{end-tooltip}

(10) Vadeli döviz alım satımına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Merkez Bankası yetkilidir.

(11) Merkez Bankası bünyesinde bulunan döviz ve efektif piyasalarının kuruluş, katılım ve işlem esasları Bankaca belirlenir.

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar

MADDE 7- (1) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'den ihracı serbesttir. **(Değişik: RG-23.02.2023-32113)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-23.02.2023-32113)** {end-tooltip}

(2) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali ve ihracı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:

a) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi yeterli olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ihracatında ilgililerin talebi durumunda, 23/12/1999 tarihli ve 99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar, 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4) ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bunlara dayanılarak yayımlanan düzenlemeler uygulanabilir. Bu talepleri inceleyip sonuçlandırmaya Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

b) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından yapılır. Kıymetli madenler aracı kuruluşları ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsa İstanbul A.Ş.'ye teslim etmek zorundadır.

c) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli

madenler aracı kuruluşları tarafından yapılır.

ç) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali serbesttir.

d) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarınca Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilen işlenmemiş kıymetli maden ithalatında, ithal edilen standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsa İstanbul A.Ş'ye teslim şartı bulunmayıp, üç iş günü içinde kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur.

e) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından kendi nam ve hesaplarına gümrük antrepolarına konulması mümkündür. İşlenmemiş kıymetli madenlerin gümrük antrepolarına konulmasında üç iş günü içinde kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Bakanlık işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından gümrük antrepolarına konulmasına ilişkin istisnaları belirlemeye yetkilidir.

f) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve ilgili mevzuatı çerçevesinde serbest bölgeye getirilmesi mümkündür. İşlenmemiş kıymetli madenleri yurt dışından serbest bölgeye getirenler tarafından üç iş günü içinde Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Ancak, yalnızca Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından bunların nam ve hesabına serbest bölgeye getirilen işlenmemiş kıymetli madenlerin serbest bölgeden ithal edilmesi mümkündür.

(3) İşlenmiş kıymetli madenler, kıymetli taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'ye ithali serbesttir.

(4) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım satımı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:

a) Yurt içinde yalnızca Darphane, Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce üretilmiş standart işlenmemiş kıymetli madenlerin alım satımı mümkündür.

b) Yurt içinde kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yalnızca bankalar Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile 14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve söz konusu Yönetmelik kapsamında Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri tarafından standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** b) Yurt içinde kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yalnızca Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile 14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve söz konusu Yönetmelik kapsamında Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri tarafından standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir. {end-tooltip}

c) Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri haricindeki Türkiye'de yerleşik gerçek kişilere standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin satımı yapılamaz.

ç) Yurt içinde yalnızca Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ve Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir.

d) Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri ve vergi levhasında kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal ettiği belirtilen Türkiye'de yerleşik gerçek kişiler haricindeki Türkiye'de yerleşik gerçek kişilere çekili kıymetli madenlerin satışı yapılamaz. **(Ek: RG-15.03.2025-32842)**

e) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce veya Darphane tarafından üretilmiş standart işlenmemiş kıymetli madenleri bankalar Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** e) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce veya Darphane tarafından üretilmiş standart işlenmemiş kıymetli madenleri bankalar Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile

Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir. {end-tooltip}

f) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenleri bankalar Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** f) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenleri bankalar Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir. {end-tooltip}

g) Basılı ve çekili kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** g) Basılı kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir. {end-tooltip}

ğ) Yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsada yapılır.

(5) Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000 ABD dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'de satın alındığını tevsik etme şartına bağlıdır.

(6) Merkez Bankası ve kıymetli madenler aracı kuruluşları ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt içindeki ilk satım işlemlerini Borsa İstanbul A.Ş.'de yaparlar. Şu kadar ki ziynet veya süs eşyasına dönüştürülmüş şekli hariç olmak üzere Borsada hangi tür ve şekilde kıymetli madenlerin işlem göreceği ve teşekkül ettirilecek piyasalar Borsa tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenir.

(7) Bakanlık;

a) İşlenmemiş kıymetli madenlerin farklı ödeme şekillerine göre ithalatını düzenlemeye,

b) İşlenmemiş kıymetli maden ithaline ilişkin istisnaları belirlemeye,

c) İhtiyaç duyulması halinde standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yolcu beraberinde yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya,

ç) Yurt içinde alınıp satılabilecek işlenmemiş kıymetli madenlerin nitelikleri ile işlenmemiş ve basılı kıymetli madenlerin yurt içinde alım satımına ilişkin istisnaları belirlemeye, gerekli göreceği tedbirleri almaya,

d) İşlenmemiş kıymetli madenler ve basılı kıymetli madenlerin yurt içinde alım satımı ile ithalatını ve ihracatını yapacakların sağlaması gereken şartları, kayıt düzenlerine ilişkin uymakla yükümlü olacakları esasları, Bakanlığa yapacakları bildirimleri, bu bildirimlerin şekil ve sürelerini belirlemeye,

e) İşlenmemiş kıymetli madenler ve basılı kıymetli madenleri yurt dışından gümrük antrepolarına koyacak veya serbest bölgeye getireceklerin kayıt düzenlerine ilişkin uymakla yükümlü olacakları esasları, Bakanlığa yapacakları bildirimleri, bu bildirimlerin şekil ve sürelerini belirlemeye,

f) Kıymetli madene ilişkin işlem yapmaya yetkili diğer mercileri belirlemeye, yetkilidir.

g) Yurt içinde alınıp satılabilecek çekili kıymetli madenlerin nitelikleri ile yurt içinde alım satımına ilişkin usul, esas ve istisnaları belirlemeye ve gerekli göreceği tedbirleri almaya, **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)**

(8) Kıymetli maden alım satımı, ithalat veya ihracatı ile iştigal edenler, Bakanlık tarafından istenilen her türlü bilgi ve belgeyi istenilen şekil ve sürelerde Bakanlığa sunmak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞTİCARET

İhracat

MADDE 8 – (1) İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir. **(Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-08.02.2008-26781)**

{end-tooltip}

İthalat

MADDE 9 – (1) İthalat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin yurt dışına döviz ve Türk Lirası transferi bankalarca yapılır. **(Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {end-tooltip}

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Görünmeyen İşlemler

Döviz Ödemesini gerektiren işlemler

Madde 10- Uluslararası nakliyat, bankacılık, sigortacılık, dışarıya yaptırılan hizmetler ve diğer görünmeyen işlemlerle ilgili olarak yurt dışına yapılacak döviz tahsis ve transferleri ile efektif satışlar Merkez bankası'nca belirlenecek usul, esas ve limitler çerçevesinde Merkez Bankası ve bankalarca yapılır.

Döviz kazandırıcı işlemler

Madde 11- Türkiye'de yerleşik kişiler, dışarıda yerleşik kişiler için veya bunlar adına yurt içinde veya dışında yapmış oldukları tüm hizmet (müteahhitlik hizmetleri dahil) karşılığı dövizler ile dışarıda yerleşik kişiler nam ve hesabına yapılan gider karşılığı dövizleri serbestçe tasarruf edebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERMAYE HAREKETLERİ

Türkiye'ye gelecek yabancı sermaye

Madde 12 – (1) Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye’ye yapılacak doğrudan yatırımlar 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve buna bağlı olarak oluşturulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {end-tooltip}

(2) Yabancı yatırımcıların Türkiye’deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kâr, temettü, satış, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karşılığında ödenecek meblağlar bankalar aracılığıyla yurt dışına serbestçe transfer edilebilir.

(3) 6326 sayılı Petrol Kanununa göre Türkiye'de faaliyette bulunma ve transfer talepleri, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Türkiye'den gidecek yerli sermaye

(Değişik: RG-28.03.2006-26122) {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-28.03.2006-26122)** {end-tooltip}

Madde 13- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmaları, ortaklığa katılmaları ve şube açmaları için, nakdi sermayeyi bankalar aracılığıyla, ayni sermayeyi ise gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri serbesttir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {end-tooltip}

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerlerini kurmaları ve bunların kuruluş masrafları ile faaliyet giderlerinin bankalarca transferi serbesttir.

(3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye’de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa ve Ticaret Bakanlığına bildirirler. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye’de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme süreleri ile gönderileceği kuramlara ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. **(Değişik: RG-11.06.2015-29383)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;**
(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye’de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme sürelerine ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. {end-tooltip}

Kişisel sermaye hareketleri

Madde 14 – (1) Türkiye’de ve dışarıda yerleşik gerçek kişilerin, bankalar aracılığıyla kişisel sermaye hareketlerine ilişkin yurtdışından yurtiçine ve yurtiçinden yurtdışına yapacakları transferler serbesttir. Kişisel sermaye hareketlerinin kapsamı Bakanlıkça belirlenir. **(Değişik:**

RG-30.12.2006-26392) {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Servet transferleri Madde 14- Göçmen ve mültecilerin, İskan Kanunu'nun 31 inci maddesi, Bedelsiz İthalata İlişkin Karar ve gümrük mevzuatı dışındaki ithal talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır. Gümrük Kanunu ile verilen özel müsaadeler dışında yurtiçine ve yurtdışına servet transferlerine ilişkin esaslar Bakanlıkça tesbit edilir. {end-tooltip}

(2) Kişisel sermaye hareketlerine ilişkin transferlere aracılık eden bankalar bu Kararın 3 üncü maddesinin (c) bendi ve 4 üncü maddesinin (e) bendinde belirtildiği şekilde gerekli bildirimleri yapmakla yükümlüdür.

(3) Göçmen ve mültecilerin, İskan Kanunu ve gümrük mevzuatı dışındaki ithal talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Menkul Kıymetler

Madde 15-(1) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda-girişi ve çıkışı serbesttir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir. **(Değişik: RG-02.07.2003-25156)**

(3) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.

(4) i- Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri.

(ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri, **(Değişik: RG-08.02.2008-26781)** {tooltip}

{end-texte} **Eski hali;** ii- Türkiye'de yerleşik kişilerin: bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri, {end-tooltip}

serbesttir.

(5) Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı, bu Kararın 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca yapılır. **(Ek: RG-15.03.2025-32842)** ☒

(6) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir. **(Değişik: RG-03.07.2017-30113)**

(7) Bu Karar'a göre Türkiye'de yerleşik şirketlerin hisselerini satın alan yurtdışındaki yatırım ortaklıkları veya fon yönetimleri dahil dışarıda yerleşik kişilerin, hisse sahibi oldukları şirketlerin yönetim kurullarına veya genel kurullarına katılmak veya başka bir şekilde faaliyetlerine müdahale etmek istemeleri halinde, iştirakin yabancı sermaye mevzuatı çerçevesinde tescili şarttır.

Gayri menkul kıymetler

Madde 16 – (1) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı ayni hakların gelirleri ve satış bedellerinin bankalar vasıtasıyla transfer ettirilmesi serbesttir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** Madde 16- Dışarıda yerleşik kişilerin satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule müteferri ayni hakların gelirleri ve satış bedellerinin bankalar vasıtasıyla transfer ettirilmesi serbesttir. Dışarıda yerleşik kişilerin gayrimenkul ve gayrimenkule müteferri ayni hakları iktisabı ve satışı ile ilgili işlemler Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile bankalarca üçer aylık dönemler itibariyle dönemi izleyen 30 gün içinde Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bildirilir. {end-tooltip}

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurtdışında gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı ayni hakların satın alınması amacıyla bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz ve Türk parası transfer ettirilmesi serbesttir.

Yurt dışından temin edilen krediler

MADDE 17- (1) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından Türk lirası kredi temin etmeleri serbesttir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur. **(Değişik: RG-25.01.2018-30312)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; (Değişik: RG-25.01.2018-30312)** {end-tooltip}

(2) Türkiye’de yerleşik kişiler yurt dışında yerleşik kişilerden bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi temin edebilir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur. Prefinansman kredilerinin vadesi Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişiler yurt dışından döviz kredisi temin edemez. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye’de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile 24/12/2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye’de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

d) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî

yılda döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

f) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Aracılık yapan bankalar, kredilerin, (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullandırılan kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda kullanılan kredilerin aşıma neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye’de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerce yurt dışından döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından dövize endeksli kredi kullanılamaz.

(8) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde yurt dışından kredi temin etmeleri serbesttir.

(9) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı kurulularının, sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, vakıf üniversitelerinin, fonların, özel ve özerk bütçeli kamu kuruluşları ile idari özerkliğe sahip kamu kuruluşu niteliğindeki kurumların, yatırım ve kalkınma bankalarının (Hazine garantisi altında), yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında ödeme yükümlülükleri

garanti edilen kuruluşların yurt dışından sağladığı ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin anlaşmaların kredi borçlusu tarafından anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

(10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Bakanlık tarafından borçlu sıfatı ile, yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, tedarikçi veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ve firmalarla yapılan anlaşmalara göre sağlanarak, genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilen, genel ve katma bütçe dışındaki kurum ve kuruluşlara ise devir ve ikraz anlaşmaları aracılığıyla kullandırılan dış finansman imkanları ile yukarıda sözü edilen kredilerden yapılan kullanımların takibine ilişkin esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

(11) Dokuzuncu ve onuncu fıkrada belirtilen kamu kurum ve kuruluşları dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerle, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerin takibi ile ilgili usuller Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca belirlenir.

(12) Yurt dışından temin edilen kredilere ait anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferleri bankalar aracılığıyla yapılır.

Yurt içinden temin edilen krediler

MADDE 17/A- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin ithalat ve ihracat rejimlerine göre emtia kredisi açmaları serbesttir. **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

(2) Bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri, Türkiye'de yerleşik kişilere bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi kullandırabilirler.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişiler yurt içinden döviz kredisi temin edemezler. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine ilişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

d) Bankaların Türkiye'deki şubelerinde teminat olarak bulundurulan döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarınca ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

f) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

g) Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) alımına ilişkin döviz üzerinden gerçekleştirilen finansal kiralama işlemleri.

ğ) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt içinden kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri kullandırdıkları kredilerin (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda yurt içinde bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil), finansal kiralama şirketlerinden, faktoring şirketlerinden ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerin aşıma neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür,

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt içinden döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilere dövize endeksli kredi kullandırılamaz.

(8) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri birbirlerine, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, Finansman şirketleri ve Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredisi açılması serbesttir.

(10) Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketlerinin bu maddede yer alan hükümlere aykırı olmamak şartıyla Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler ile yurt dışında yerleşik kişilerle yapacakları finansal kiralama işlemlerine ilişkin bedeller döviz üzerinden belirlenebilir. Döviz üzerinden belirlenen finansal kiralama işlemlerine ilişkin tutarlar kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

(11) Yurt içinden temin edilen döviz kredileri ile ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tespit edilir.

Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler

Madde 18- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin; yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişileri muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)**{tooltip}{end-texte} **Eski hali; Madde 18- (1)** Türkiye'de yerleşik kişilerin; yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir. {end-tooltip}

(2) Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişileri lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** (2) Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir. {end-tooltip}

(3) Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** 14/1/1982 tarihli ve 2581 sayılı Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanun ile bu Kanun'a ilişkin karar ve yönetmelikler kapsamında yurt dışından satın alınacak gemiler için temin edilen kredilerle ilgili olarak yabancı para üzerinden gemi ipoteği tesis edilmesi serbesttir. {end-tooltip}

(4) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içinden temin edilen döviz veya kıymetli maden cinsinden kredilerin teminatı olarak, kredi kullananların Türkiye’de yerleşik grup şirketleri veya paylarına doğrudan sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortakları tarafından, bu krediler için Türkiye’de yerleşik banka ve fınansal kurumlan muhatap döviz veya kıymetli maden cinsinden garanti ve kefalet verilmesi serbesttir. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)**

(4) Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye'de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde

Bakanlığa bilgi verirler. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları

Madde 19- (1) Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka ve hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali; Madde 19- (1)** Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka ve hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır. {end-tooltip}

(2) Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.
(3) Kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri kambiyo işlemi sayılır. **(Değişik: RG-15.03.2025-32842)**

ALTINCI BÖLÜM

USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Yetki

Madde 20 – (1) Bakanlık bu Kararın tatbikatını temin etmek ve Türk parasının kıymetini korumak maksadıyla lüzumlu göreceği her türlü tedbiri almaya, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, haklı ve mücbir sebeplerin varlığı halinde döviz getirme sürelerini uzatmaya ve döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Kararda öngörülen miktarları değiştirmeye ve miktar belirlemeye yetkilidir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** Madde 20 - (1) Bakanlık bu Karar'ın tatbikatını temin etmek ve Türk parasının kıymetini korumak maksadıyla lüzumlu göreceği her türlü tedbiri almaya, Karar’da öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, haklı ve mücbir sebeplerin varlığı halinde döviz getirme sürelerini uzatmaya ve döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya ve 3 üncü, 4 üncü, 7 nci ve 13

üncü maddelerde öngörülen miktarları değiştirmeye yetkilidir. {end-tooltip}

(2) Bakanlık bu Kararın uygulaması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde gerçek ve tüzel kişilerden istemeye yetkilidir. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**

Denetim

Madde 21- Kambiyo denetimine yetkili elemanlar ile kambiyo müdürlükleri (kambiyo murakabe mercileri) tarafından yapılan denetlemelerde bu Kararda öngörülen işlemleri ifa eden kişilerden, işlemlerinde Karara aykırılıklar tesbit edilenler hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun zabıt ve aramaya dair hükümleri uygulanır.

Devlet daire ve müesseseleri ile Türkiye'deki gerçek ve tüzel kişiler (özel kanun ve anlaşmalar gereğince dokunulmazlıkları tanınanlar hariç) bu Karar konusuna giren işlerin murakabesi için yukarıda yazılı yetkili denetim elemanlarının ve mercilerin yazılı olarak isteyecekleri bilgileri vermeye, evrak ve defterleri ibraz etmeye mecburdurlar. Bakanlık, bu kişilerin faaliyetlerini kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak durdurmaya veya müteakip işlemleri teminata bağlamaya, gerektiğinde bu teminatları kısmen veya tamamen Hazine'ye gelir yazmaya veya haklı ve mücbir sebeplerin mevcudiyeti halinde teminatı kaldırmaya yetkilidir.

Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve ilgili diğer kuruluşlar Merkez Bankasınca istenecek döviz işlemlerine ilşkin her türlü istatistiki bilgileri belirlenen sürelerde vermekle yükümlüdürler. Merkez Bankası, bu kuruluşlarda konuyla ilgili incelemeler yapmaya yetkilidir.

Kambiyo mevzuatına olan aykırılıkları ya da bu Kararda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların dövize ilişkin işlemlere aracılık etme yetkisi Bakanlıkça kısmen veya tamamen kaldırılabilir. **(Değişik: RG-30.12.2006-26392)** {tooltip}☒{end-texte} **Eski hali;** Kambiyo mevzuatına olan aykırılıkları ya da bu Kararda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tesbit edilen bankalar, yetkili müesseseler, PTT ve kıymetli maden aracı kuruluşlarını dövize ilişkin işlemlere aracılık etme yetkisi Bakanlıkça kısmen veya tamamen kaldırılabilir. {end-tooltip}

Süreler

Madde 22- Bu Karar'la bu Karar'a ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen, hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz.

Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler resmi tatili izleyen ilk iş gününün çalışma saati sonunda biter.

Döviz alım ve satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri (Değişik: RG-30.12.2006-26392) {tooltip}{end-texte} **Eski hali; Döviz alım ve satım belgeleri ile Türk Lirası transfer belgeleri Madde 23-** Bu Karar ve bu Karara ilişkin işlemlerde bankalar, yetkili müesseseler, PTT ve kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından döviz alım satım belgeleri ile Türk lirası transfer belgeleri düzenlenir ve bu belgelerle ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir. {end-tooltip}

Madde 23 – (1) Bu Karara ilişkin işlemlerde bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar tarafından döviz alım satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri düzenlenir ve bu belgelerle ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 24- Bu Karar ile halen yürürlükte bulunan Türk parasının kıymetinin korunmasına ilişkin karar ve tebliğler ile dış kredilerin tasfiyesine ilişkin mevzuat uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 25- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 30 sayılı Karar ile bu Karar'a ilişkin ek kararlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karara ek 7/18015 sayılı Karar ve 8/911 sayılı Karar ile bu Karara ek Kararlar ve bunlara ilişkin tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Kararlarla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplarda bulunan tutarlardan; yabancı para tutarları doğrudan, Türk Lirası tutarları ise 1 ABD Doları = 21,86 TL döviz kurunun 28/1/2004 tarihli ve 5083 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen değişim oranı üzerinden dönüştürülen değeri esas alınmak suretiyle yabancı para olarak bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içerisinde ilgili Hazine hesaplarına aktarılır. **(Değişik: RG-**

06.05.2012-28284)

Madde 26- ..... (Bu Madde 93/4143 sayılı Karar ile iptal edilmiştir)

.....

Ek Madde 1- Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlükleri bu Kararın uygulanması kapsamında Bakanlıkça belirlenecek görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. **(Ek: RG-31.08.2018-30521)**

Geçici Madde 1- Yürürlükten kaldırılan kararlar hükümlerine göre başlamış olan işlemler, ilgili karar hükümlerine tabidir. Ancak aksine bir hüküm olmadıkça, bu Karar'ın ilgililer lehine olan hükümleri uygulanır.

Bu Karar'ın yürürlüğe girmesinden önce 1567 sayılı Kanun'a göre yayımlanan Karar ve tebliğlere aykırı olup da bu Karar'a aykırı olmayan fiillerden dolayı başlamış bulunan her türlü takibat durdurulur ve geri alınır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuatla ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar Bakanlık'ça çözümlenir.

Geçici Madde 2- İstanbul Altın Borsası faaliyete geçinceye kadar bankalar, yetkili müesseseler ve kıymetli madenler borsası aracı kuruluşlarından Merkez Bankasına döviz yükümlülüklerini tamamıyle yerine getirenler Merkez Bankasınca öngörülen diğer şartları da yerine getirmek kaydıyla, Merkez Bankası bünyesinde kurulan döviz ve efektif piyasalarında, Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar dahilinde döviz ve Türk lirası karşılığında altın alım satımı yapabilirler.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri, 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere hiçbir şekilde döviz kredisi olarak yenilenmez. **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan dövize endeksli krediler, hiçbir şekilde dövize endeksli kredi olarak veya 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere döviz kredisi olarak yenilenmez. **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılmış olan döviz kredileri ve döviz endeksli krediler kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir. **(Ek: RG-25.01.2018-30312)**

Geçici Madde 8 - Bu Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir. **(Ek: RG-13.09.2018-30534)**

GEÇİCİ MADDE 9- (1) 7 nci madde kapsamında yurt içinde alım satımı yapılamayan standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar Darphane, kıymetli madenler aracı kuruluşları, rafineriler ve kuyum işletmeleri tarafından alınabilir. 31/12/2023 tarihinden sonra bahse konu kıymetli madenler yalnızca Darphane tarafından alınabilir. **(Ek: RG-23.02.2023-32113)**

Madde 27- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28 - (1) Bu Kararı Hazine ve Maliye Bakanı yürütür. **(Değişik: RG-31.08.2018-30521)**